

uit, maar doorgaans niet veel verder dan 10 kilometer vanaf hun geboorteplek. Ze zijn aan het eind van het eerste levensjaar geslachtsrijp. Normaliter is er slechts één legsel per jaar, maar een vervolglegsel is niet uitgesloten. De doorgaans 3 tot 5, en soms 6 tot 7 eieren worden met tussenpozen van gemiddeld twee dagen gelegd tussen medio april en medio mei. Het uitbroeden gebeurt door het vrouwtje gedurende gemiddeld 26 dagen en alle eieren komen vaak ongeveer gelijktijdig, met hooguit 1 of 2 dagen verschil uit. In dat geval is het vrouwtje begonnen met broeden rondom het leggen van het laatste ei. Begint ze wel meteen vanaf het eerste ei met broeden, dan komen de eieren in legvolgorde uit, met een interval van 1 tot 2 dagen. Het mannetje draagt zorg voor de voedselvoorziening en deponiert de prooi

in of net buiten het nest. Slaagt hij daar onvoldoende in, dan jaagt zij ook. De jongen worden alleen door het vrouwtje gevoerd. Naarmate de jongen groter worden jaagt de man steeds minder en de vrouw juist meer.

Taxonomie

De steenuil kent een groot verspreidingsgebied, waarin verschillende wetenschappers 7 tot 13 ondersoorten onderscheiden, waarbij de verschillen in afmeting en kleur soms groot zijn. Ook blijken er duidelijke genetische verschillen te bestaan, dusdanig groot dat er volgens een aantal onderzoekers bij enkele ondersoorten sprake is van een aparte soort. Eerder werden reeds drie voormalige ondersoorten verheven tot volledig zelfstandige soorten, namelijk *Athene lilith*, *Athene spilogastra* en *Athene*

plumipes, wat echter niet door alle experts wordt geaccepteerd.

Literatuur

- Beersma, P. & W. & A. van den Burg, 2007. Steenuilen. Roodbont Uitgeverij/ Tirion Natuur.
- <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/steenuil?>
- <https://www.hbw.com/species/little-owl-athene-noctua>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Steenuil>
- Mebs, T. & W. Scherzinger, 2016. Uilen van Europa. Tirion Natuur.
- Mikkola, H., 2014. Owls of the World (second edition). Firefly Books.
- SOVON, 2018. Vogelatlas van Nederland, SOVON Vogelonderzoek Nederland. Kosmos Uitgeverij.

2020 het Jaar van de Wilde Eend

Loes van den Bremer

Wilde eenden
Martin Stevens

Het is één van onze meest talrijke en wijdverspreide watervogels: de wilde eend. Toch heeft de soort het moeilijk. Sinds 1990 is ongeveer 30 procent van de Nederlands broedpopulatie verdwenen. Ook de Nederlandse winterpopulatie, bestaande uit eigen en buitenlandse vogels, neemt recent af. Waarom laat juist de wilde eend, die zich ogenschijnlijk bij uitstek kan aanpassen aan menselijke veranderingen in het landschap, een neerwaartse trend zien? Op die vraag zoeken we het antwoord in het Jaar van de Wilde Eend, dat Sovon samen met Vogelbescherming organiseert. Wat gaan we doen? Inmiddels zijn er

aanwijzingen dat de overleving van kuikens te laag is om de populatie in stand te houden. Om erachter te komen of het daar werkelijk mis gaat, en of dat het enige probleem is, zijn meer waarnemingen nodig. Voor het hoofdonderzoek van het Jaar van de Wilde Eend vragen we daarom het Nederlandse publiek om waarnemingen aan eendenkuikens te verzamelen. Verder willen we meer inzicht krijgen in de man/vrouw-verhouding. Zo blijkt deze bij veel eendensoorten scheef te zijn: je ziet vaak veel meer mannetjes dan vrouwtjes. En wat zijn de effecten hiervan voor de populatieontwikkeling? Uiteindelijk willen

we alle kennis bij elkaar brengen in een populatiemodel, waarmee kan worden onderzocht welke parameters vooral sturend zijn voor de populatieontwikkeling en welke beschermingsstrategie dus het meeste perspectief biedt.

Houdt <https://www.sovon.nl/nl/jaar-van-de-wilde-eend> in de gaten voor alle informatie en ontwikkelingen. Tijdens de Landelijke Dag op 30 november trapt Erik Kleyheeg 'het Jaar van de Wilde Eend' af met een presentatie.